

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 125. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091978096/facsimile.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

svindende, at de kun vise sig for den mikroskopiske lagttagelse, og nogle saa dialektiske, at man maa have stor Beieelighed i Brugen af sin Kategorie, for at see, at Nuancerne henhøre under denne. En overspændt Sensibilitet, en overspændt Irritabilitet, Nerveafficerighed, Hysterie, Hypochondrie o.s.v. ere alle Nuancer heraf, eller kunne være det. Dette gjør det saa vanskeligt at tale derom *in abstracto*, da Talen bliver aldeles algebraisk. Mere kan jeg imidlertid ikke gjøre her.

Det yderste Extrem i denne Sphære er hvad man ogsaa i Almindelighed kalder: den dyriske Fortabthed. Det Dæmoniske i denne Tilstand viser sig i, at den ligesom hin Dæmoniske i det N.T. siger i Forhold til Friheden: *te spus xai os*. Det undflyer derfor enhver Bevægelse, hvad enten denne nu virkelig truer med at ville forhjelpe den til Frihed, eller endog blot ganske tilfældig berorer den. Ogsaa dette er nok; thi Angesten er overordentlig hurtig. Man hører derfor ganske almindelig en Replik af en saadan Dæmonisk, der indeholder hele Tilstandens Forfærdelse: lad mig gåa for det Elendige jeg er, eller naar man hører en Saadan sige, idet han taler om et bestemt Tidsmoment af sit fortbigangne Liv: dengang kunde jeg maaske være frelst, den forfærdeligste Replik der lader sig tænke. Ikke Straf, ikke Tortur, der angste ham, men derimod ethvert Ord, der vil sætte sig i Forhold til den i Ufriheden isænkborde Frihed. Ogsaa paa en anden Maade ytrer Angesten sig i dette Phænomen. Man finder iblandt saadanne Dæmoniske et Sammenhold, i hvilket de klamre sig saa angsteligt og uopløseligt sammen, at intet Venskab har Mage til Inderlighed. Den franske Læge Duchatelet anfører Exemplarer derpaa i sit Værk. Og denne Angestens Socialitet vil ogsaa vise sig overalt i denne Sphære. Alene Socialiteten indeholder en Vished for, at det Dæmoniske er tilstede; thi forsaavidt man finder den analoge Tilstand som en Ytring af Syndens Trældom, viser Socialiteten sig ikke, fordi Angesten er for det Onde.

Videre ønsker jeg ikke at forfolge dette. Hovedsagen er her blot for mig at have mit Schema i Orden.

II. Friheden tabt pneumatisk.

a) Almindelige Bemærkninger. Denne Formation af det Dæmoniske er saare udbredt, og her mødes de forskjelligste Phæno-